

EDİTÖRDEN...

Sayın Meslektaşlarım,
TOTBİD Dergisi'nin Değerli Okurları,

“Çalışmak demek, boşuna yorulmak, terlemek değildir. Zamanın gereklerine göre bilim ve teknik ve her türlü uygar buluşlardan azami derecede istifade etmek zorunludur.”

Mustafa Kemal ATATÜRK

*

Eşya-i Ticariyeye Mahsus Alamet-i Farikalara Dair Nizamname ve İhtira Beratı Kanunu'ndan Sınai Mülkiyet Kanunu'na: 1871 tarihli “Eşya-i Ticariyeye Mahsus Alamet-i Farikalara Dair Nizamname” ve 1879 tarihli «İhtira Beratı Kanunu» marka ve patent konularında ülkemizdeki yasal korumanın temelini teşkil etmektedir. Zaman içinde oluşan yasal boşluğu gidermek, daha etkin işleyen bir sınai mülkiyet sistemine geçmek, özellikle patent, faydalı model ve tasarımlarda niteliği artırmak amacıyla hazırlanan ve 10 Ocak 2017 tarihinde yürürlüğe giren “6769 sayılı Sınai Mülkiyet Kanunu” ile marka, patent, tasarım ve coğrafi işaretler için ayrı ayrı düzenlenen Kanun Hükmünde Kararnameler tek çatı altında toplanmıştır.

(<https://www.turkpatent.gov.tr/TURKPATENT/commonContent/History>)

*

Patent ve Faydalı Model (Buluş belgesi): Sınırlı bir süre ve yer için patent ve/veya faydalı model sahibine, üçüncü kişiler tarafından buluşun izinsiz olarak üretilmesini, satılmasını, kullanılmasını veya ithal edilmesini engelleme amacıyla tanınan tekel haklarıdır. Koruma süreleri başvuru tarihi itibarıyla başlar ve aşağıdaki tabloda belirtilen süreler boyunca koruma devam eder. Patentlenebilirlik kriterleri; yenilik, buluş basamağı ve sanayiye uygulanabilirliktir.

(<https://www.turkpatent.gov.tr/TURKPATENT/resources/temp/5CB2BEFF-2FF3-400D-B404-E1416273172A.pdf>)

*

Teknolojik yeniliklerin, Araştırma ve Geliştirme (Ar-Ge) (<https://www.tubitak.gov.tr/>) çalışmaları ve akademinin itici gücüyle sanayiye aktarılması bilimsel bir gerekliliktir. Bilim alanımız olan ortopedi ve travmatoloji pratiğinde teknolojinin güncel yeniliklerini uygulama açısından bizler oldukça şanslıyız. Yenilikleri uygulamanın yanı sıra, karşılaştığımız teknik sorunlara teknik bir çözüm getirebilecek akademik çalışma ve araştırmalarımız ile patent ve faydalı model havuzuna katkıda bulunabiliriz.

*

Yerli veya yabancı (ulusal – uluslararası) faydalı model ve patent belgelerine genelde ulaşabilmek mümkündür. Yol gösterici olması bakımından;

Türk Patent ve Marka Kurumu: Aşağıdaki basamaklar izlenerek Türk Patent ve Marka Kurumu'nun bağlantı sayfasındaki mevcut patent ve faydalı modellere serbest olarak ulaşmak mümkündür:

- <https://portal.turkpatent.gov.tr/anonim/arastirma/patent/detayli>
- Detaylı arama sayfası: Buluş başlığı, başvuru sahibi, başvuru numarası, buluş sahibi isimleri ya da diğer özellikleri girerek ilgili patent ya da faydalı model bilgisine ulaşmak mümkün.
- “Arama sonucu tablosu” sayfasında da “detay” ya da “resim” kutuları açıldığında patent dosta bilgilerine ulaşılmaktadır.
- Bu sayfada da “dokümanlar” veya diğer kutular açıldığında patent ya da faydalı model içeriğine ulaşmak mümkündür.

Avrupa Patent Ofisi (Espacenet): “<https://worldwide.espacenet.com/>” adresinden ulaşılabilen Avrupa Patent Ofisi sayfasından 120 milyonun üzerindeki patent dokümanına ulaşmanın mümkün olduğu belirtilmiştir.

Dünya Patent Bilgileri (Google Patents): “<https://patents.google.com/>” adresinden de Dünya patent bilgilerine ulaşmak mümkündür.

*

Buluşun kayda geçirilerek resmîyet kazandığı patent ya da faydalı model belgeleri; özet, istemler, tarifname, teknik alan, buluşun amacı, şekiller ve açıklamaları, verilen referans numaralarının açıklamaları ve buluşun detaylı açıklaması gibi bölümlerden oluşmaktadır. Bireysel başvuruda bulunabileceği gibi patent bürolarından profesyonel destek alınabilir.

Buluşu gerçekleştirirken, gerek buluşun prototipini (öncü modellerini) yaptırırken gerekse son üretim aşamasında sanayi ile ortak çalışmamız gerekebilmektedir. Aslında yapılan, karşılaşılan problemi güncel teknolojinin imkânlarından yararlanarak çözmeye yönelik bir araştırma olduğu için, sanayi ile ortak çalışmak önemlidir.

Patent ya da faydalı model belgelerinde;

Patent /Faydalı model belgesi sahibi (Başvuru sahibi)

Buluşu yapan (Buluş sahibi)

bölümleri vardır. Genelde, destekleyici firma ya da sanayi bölümü “*Patent /Faydalı model belgesi sahibi (Başvuru sahibi)*” kısmında tek başlarına kendileri yer almak isteyebilirler. Buluş sahibinin de (bizlerin) mutlaka bu bölümde yer alması ileride doğabilecek anlaşmazlıkların önüne geçebilmek açısından önemlidir.

*

Bu sayıda “*Patent ve Faydalı Model, Yerli Tasarımlar*” konusunu ele alarak ilk beş makalede genel bilgiler vermeyi, diğer 23 makalede ise ortak haberleşme ağıımız olan “*turk-ortopedi@googlegroups.com*” aracılığı ile yaptığımız çağrılar sonrası sizlerden bize ulaşan yerli tasarım patent ve faydalı modelleri ele aldık. Patent veya faydalı model belgelerindeki yazım dilini değiştirmemeye özen gösterdik. Elinizdeki sayıyı okurken, sizleri de patent ve faydalı model dünyasına dâhil edebilmek anlamında, günlük yaşantımızda alışık olmadığımız “*tahrik vidası, yatak elemanı, yataklanmış, plaka, destek çenesi ve mengene vasıtası*” benzeri teknik terimler ile buluşlara ait teknik çizimleri üzerlerindeki referans numaralarıyla aslına bağlı kalınarak kullanıldı.

*

Bu sayının planlanması ve oluşturulmasındaki katkılarından dolayı, davetli sayı editörlerimiz Prof. Dr. Fuat Akpınar ve Prof. Dr. Oğuz Poyanlı’ya, bilgi, birikim ve deneyimlerini bizlerle paylaşan yazarlara çalışma ekibim adına teşekkür eder, keyifli okumalar dilerim.

*

Bu sayıda sizlerle paylaştığımız 23 buluş dışında, ortopedi ve travmatoloji alanında ülkemizde çok daha fazla sayıda buluş olduğunu biliyoruz. İçimizde zaten mevcut olan yenilikçi buluş ve yaratıcılık potansiyelini harekete geçirebilir isek, bu sayı amacına ulaşacağı gibi gelecek yıllarda daha fazla yerli tasarımla yeni sayılar yapabileme şansımız olacaktır.

*

Koronavirüs pandemisinin alevlendiği bu dönemde aramızdan ayrılan meslektaşlarımıza Allah’tan rahmet, yakınlarına sabır ve başsağlığı, bu hastalığa yakalananlara acil şifalar dilerim.

*

2021’in sizlere ve yakınlarınıza hastalıklardan uzak, sağlık, huzur, mutluluk ve başarı dolu günler getirmesini dilerim.

En içten saygılarımla.

Prof. Dr. İrfan Esenkaya
TOTBİD Dergisi Editörü